



Olimpiada Lingüística d'Espanya  
Olimpiada Lingüística de España  
Espainiako Olinpiada Linguistikoa  
Olimpiada Lingüística de España

# Final

# OLE 2014

**Prova individual**

**21 de març de 2014**



# Instruccions

- Escriviu les respostes en el full de respostes.
- El temps per a realitzar la prova és de tres hores.

Ànim!  
Equip OLE

## Índex

PROBLEMA	AUTOR	PÀGINA
(A) Alguns verbs en letó*	Petr Arkádiev	2
(B) Matemàtiques en aroma*	Petr Arkádiev i Svetlana Burlak	3
(C) Traduiu al mundari*	Petr Arkádiev	4
(D) Imperatius en tokhari*	Ilya Itkin	5
(E) Contant ovelles*	Ivan Derzhanski	6
(F) Parlem turc**	David Palfreyman	7

\*Exercicis originals de l'Olimpiada Lingüística de Rússia. Traducció al castellà per Stanislav Gurevich i Polina Pleshak. Adaptació i traducció al català per Guillermo Latour, Gema Ramírez i Antonio Toral.

\*\* Exercici original de l'Olimpiada Lingüística d'Irlanda. Traducció al català per Guillermo Latour, Gema Ramírez i Antonio Toral.



## (A) Alguns verbs en letó (10 punts)

Us mostrem alguns verbs de la llengua letona en formes de la 1a persona de present i passat. Algunes formes estan omeses.

<u>la persona present</u>	<u>la persona passat</u>	<u>Traducció</u>
verdu	virdu	bullir
vēršu	vērsu	dirigir
tērpju	tērpu	adornar
pērku	pirku	comprar
vērpju	vērpu	filat
cērpu	cirpu	tallar
beržo	berzu	fregar
ģērbju	(1)	vestir
cērtu	(2)	partir
velku	(3)	portar
(4)	elsu	respirar freqüentment

**A1.** Completeu les formes verbals que falten: [8 punts]

(1) \_\_\_\_\_

(2) \_\_\_\_\_

(3) \_\_\_\_\_

(4) \_\_\_\_\_

**A2.** Expliqueu la vostra solució: [2 punts]



## (B) Matemàtiques en aroma (10 punts)

Papua Nova Guinea és un dels països amb més diversitat cultural del món i on s'han comptabilitzat unes 848 llengües diferents, de les quals 836 encara es parlen. Una d'elles, la llengua aroma (a voltes considerada com un dels dialectes de la llengua queopara), és una de les llengües malaio-polinèsies de la família austronèsia parlada per uns milers de persones en el sud-est del país.

Ací teniu alguns numerals de la llengua aroma amb la correspondència en xifres en ordre arbitrari:

kapanana, lualua, aula oioi, inavu lualua oioi, aula vaivai, kapanana vaivai, kapana oioi,  
inavu vaivai kapanana aula vai apuna, kapana lualua aula oioi:

2, 6, 8, 10, 14, 26, 30, 203, 419

**B1.** Escriviu en xifres les següents equacions: [4 punts]

(1) kapana lualua imaima + kapana lualua imaima = kapana imaima

(2) oioi – lualua = kapanana – aula vai apuna = apuna

(3) (inavuna + inavuna kapana imaima) × vaivai = ragana

**B2.** Escriviu en aroma: [6 punts]

(1) 4:

(2) 107:

(3) 5005:



## (C) Traduiu al mundarí

(15 punts)

Les llengües munda són una família de llengües parlades per uns 9 milions de persones en l'est de l'Índia. Les llengües més conegudes del grup són el santalí —la llengua majoritària— i el mundarí, parlada per 860.000 persones.

Ací teniu unes frases en la llengua mundarí i les seues traduccions al català:

- senkena-ñ ..... Em vaig anar.  
koʃa-eʔ senkena ..... L'home es va anar.  
otere-m dubkena ..... Vas seure a terra.  
coke-ñ lelkiʔia ..... Vaig veure la granota.  
pulis honko-eʔ lelkedkoa ..... El policia va veure els xiquets.  
biŋ coke-ʔ huakiʔia ..... La serp va mossegar la granota.  
seta pulisko-eʔ huakedkoa ..... El gos va mossegar els policies.  
biŋ boletʔre-m sabkiʔia ..... Vas atrapar la serp al matí.  
pulisko kumbuʃo hola-ko sabkiʔia ..... Els policies van atrapar el lladre ahir.  
kuʃiko honko hature-ko ʃokoeʔkedkoa ..... Les dones van renyar els xiquets en l'aldea.

### C1. Traduiu al català: [5 punts]

- (1) kumbuʃuko-ko dubkena
- (2) hola-ñ senkena
- (3) biŋko-m lelkedkoa
- (4) hon seta setaʔre-ʔ ʃokoeʔkiʔia
- (5) koʃa coke-ʔ sabkiʔia

### C2. Traduiu al mundarí: [5 punts]

- (1) Se'n van anar.
- (2) La dona va seure a terra.
- (3) Els lladres van veure els homes.
- (4) Els gossos van mossegar el lladre.
- (5) Va atrapar les granotes ahir.

### C3. Expliqueu com funciona el sistema de sufixos del mundarí. [5 punts]



## (D) Imperatius en tokhari (15 punts)

El tokhari és un grup de llengües indoeuropees que constitueixen la branca més desconeguda de les llengües del grup indoeuropeu. Està format per dos llengües, tokhari A i tokhari B, actualment extingits. Els manuscrits en tokhari B, que es remunten a la segona meitat del primer mil·lenni d.C., han sigut trobats en el territori del Turquestan Oriental.

Ací teniu el tema (arrel sense desinències ni prefixos) d'alguns verbs de la llengua tokhari B i les traduccions al català:

kärs- 'saber'	pärk- 'ascendir'
käl- 'portar'	pälk- 'mirar'
kärst- 'tallar'	pälsk- 'pensar'
klautk- 'donar volta'	prutk- 'omplir-se'
tāk- 'ser'	sāmp- 'sostroure'
tärk- 'soltar'	skāy- 'esforçar-se'

Els investigadors divideixen els textos de tokhari B en grups segons els seus trets lingüístics. Més avall teniu unes formes de l'imperatiu de tokhari B. Per a cada forma està indicat el grup al qual pertany (I o II).

karsar (II) 'sàpies (per a si)!'	pāskāyas (I) 'esforceu-vos!'
plāska (I) 'pensa!'	skāyas (II) 'esforceu-vos!'
tārka (II) 'solta!'	pkarstas (I) 'talleu!'
pkāla (I) 'porta!'	prutkar (II) 'omple't (per a si)!'
pkalar (I) 'porta (per a si)!'	palkas (I) 'mireu!'

### D1. Traduiu al tokhari B: [10 punts]

- (1) 'porteu!' (II)
- (2) 'sigues!' (I, II)
- (3) 'sostreu (per a si)!' (I)
- (4) 'solta!' (I)
- (5) 'mira!' (I)

D2. Traduiu al català els verbs de la llista i no oblideu indicar el grup al qual pertanyen. Si en algun cas no podeu fer-ho, mencioneu-ho i expliqueu el motiu: [5 punts]

- (1) parkar
- (2) pkārsa
- (3) pkrāsta
- (5) päklautka
- (6) ptākas
- (7) skāya

Nota: ä és una vocal (breu) especial de tokhari B.



## (E) Contant ovelles

(25 punts)

Els pastors del nord d'Anglaterra des de fa molt de temps tenien el seu propi sistema de numerals per a contar ovelles. Alguns d'aqueixos sistemes s'utilitzen actualment.

A continuació es mostren alguns números enters del sistema dels pastors de la vall de Weardale. Els numerals no superen el 20 i apareixen en ordre alfabètic:

- |                       |                     |
|-----------------------|---------------------|
| (a) methera-tic-a-bub | (i) teyan-a-tic     |
| (b) tethera           | (f) teyan-tic-a-bub |
| (c) tethera-bub       | (g) tic             |
| (d) teyan             | (h) yan-a-bub       |

**E1.** Determineu el significat d'aquests numerals: [11 punts]

- (a)
- (b)
- (c)
- (d)
- (i)
- (f)
- (g)
- (h)

**E2.** Escriviu en xifres: [4 punts]

- (a) tethera-tic
- (b) methera-bub
- (c) tic-a-bub

**E3.** Escriviu en el sistema dels pastors tots els quadrats perfectes que no superen 20: [10 punts]

- (a) 1:
- (b) 4:
- (c) 9:
- (d) 16:



## (F) Parlem turc (25 punts)

Aproximadament 63 milions de persones parlen turc. És una llengua túrquica, no indoeuropea, per la qual cosa no està relacionada amb llengües com el català, l'anglès o l'alemany, però sí amb llengües d'Àsia central com l'àzeri o l'uzbek.

Les paraules turques es formen afegint un o més sufixos a l'arrel de la paraula. Les vocals de la majoria dels sufixos depenen de les vocals de l'arrel, aquest fenomen es coneix com harmonia vocàlica.

Ací us oferim una sèrie de frases en turc, amb la seua traducció al català. Tingueu en compte les característiques següents:

- Les lletres turques "ş", "ç" i "ı" es pronuncien "sh", "ch" i "a", respectivament.
- Les lletres "i" i "ı" representen vocals diferents.
- La lletra "ğ" és normalment muda.
- Els claudàtors [ ] delimiten paraules necessàries per a la traducció catalana que no existeixen en turc.

- (1) Arkadaşlarım şehirde mutlu..... Els meus amics [són] feliços en [la] ciutat.
- (2) Baban İstanbul'u seviyor mu?..... Al vostre pare li agrada Istanbul?
- (3) Fakirler Van'dan İstanbul'a gelmek istiyor..... [les persones] Pobres volen venir [de la ciutat de] Van a Istanbul.
- (4) İstanbul en büyük şehir..... Istanbul [és la] ciutat més gran.
- (5) Eve geliyorlar..... Ells venen a casa.
- (6) "Gel, arkadaşımız ol", diyor..... [Ell/ella] diu "Vine [i] sigues el nostre amic".
- (7) Evimizde büyük pencereler var..... Hi ha finestres grans en [la] nostra casa.
- (8) Pencereden atıyoruz..... Nosaltres saltem des de [la] finestra.
- (9) Ev almak mı istiyorsun?..... Vols comprar [una] casa?

**FI.** Tradueix les següents oracions al català: [10 punts]

- Baban büyük mü?
- "Evimize gel", diyoruz.
- Doktor olmak istiyor.
- Fakir arkadaşımı seviyorlar mı?
- Ankara'dan geliyoruz.





**F2.** Tradüü les següents oracions al català. S'ha introduït un nou sufix que no heu vist abans, però no indica un temps diferent. [15 punts]

- (a) Geldiğimde “merhaba” diyorlar.
- (b) Fakir olduđunu diyorlar.
- (c) Baban geldiđimizden mutlu mu?
- (d) Geldiđin Őehir bűyűk mű?
- (e) En mutlu olduđum Őehir, İstanbul.
- (f) Fakir olduđumuz halde mutluyuz.